

V. *quiquiriquic* *Quicu* 'debanadora, aparell per a cabdellar les madeixes' (Vinaròs, *BDC* XVI, 10): potser format del soroll que fa el dit aparell *Quicom*, V. *quelcom*

Quicou 'reig, bolet de l'espècie *Amanita caesarea*, semblant a ou': és forma variant de *cocou* id. (localitzat a Hostalric, La Selva, per Masclans, *Els noms de Plantes*, 1981, s. v. *reig*) i que significa, a més, 'ou' en el llenguatge infantil: format de *cóc* per l'encreuament amb *ou*, veg. II, 792a11ss.; notem els altres noms d'aquest bolet: *ou de reig*, *rovell d'ou*, *bolet d'or* etc. (Masclans, *l.c.*).

Quicsé!, interj. per apellar ovelles [*kiksé!*], sentit a Tuixén (Alt Urg.); veg. també *querrina*.

Quid, *quidam*, *quiditat*, *quiditatiu*, *quid pro quo*, V. *què*, *qui* *Quidrar*, variant popular de *cridar*, que es dona en algunes localitats valencianes i *quirdar* a Benassal, Alt Maestr. (*Misc. Fabra*, 257) i a Morella etc., veg. II, 1056b13ss. *Quienna*, V. *cinc* *Quiescència*, *quiescent*, V. *quiet*

QUIET, -A, pres del ll. *quiētus*, -a, -um, 'quiet, plàcid, tranquil', pròpiament participi de *quiescēre* 'descansar', 'estar quiet'. □ *1.ª doc.*: fi S. xv, *Tirant de Galba*: «--- privilegi de possessió *quieta* ---» (*AlcM*), *quietament*, c. 1460, JoMartorell.

«Lo dia ha en si molts sons e la nit és més *queda* e tota cosa sta *quieta*» (Albert Gran, *Quesits*, 100). Després en doc. de 1517 (*BSAL* XI, 178); *estar quiet* (*DTo*. 1647), «Son enteniment no està mai *quiet*» (Lacav. 1696); *a la quieta* 'sense fer soroll, en silenci' (Belv. 1805, Lab. 1840) etc. Mot ben usual avui dia.

El ll. *quiētus* va deixar descendència popular també (paral·lel al cast. *quedo*):¹ *quet*, -da 'quiet', Desclot «vengueren-se'n aquells cavallers --- que hom los liurà la vila de Perpinyà; e aquells dins no feren semblant que ells los vehessen, mas que s'estegueren tot suau e *quets*, aparallats ab llurs armes» (*Cròn.*, *NCL.*, 123.14); *tot quiet*, adv. 'silenciosament': «e manàls que passassen per aquell coll --- e si vehian que no pogués fer lo passar, que se'n tornassen *tot quiet*» (ib., 166.15); Muntaner «les grans naus farets, / senyor, metre en escala, --- / per ço que negun dan, enemics que estan *quets*, / no us pusquen donar» (*Sermó* VIII, 11.12); «Pijor és aygua *queda* que ràbea, e pus perillosa» (Jafuda Bons., *Cató*, 177); doc. de 1391; *Spill*: «Sabs que lo gat / poch escaldat / tem l'aygua tèbea; / *queda* o rèbea / tem gat mullat» (v. 6588); 1492, Albert Gran, *Quesits* (veg. l'exemple, supra); c. 1490, Francesc Moner «Fon fet nit escura, molt *queda*» (*Obres*, *NCL.*, 139.3); mot que es donava en oc. ant. també (infra i n. 5). Després cedeix el lloc a *quiet*, però ha continuat en la forma *quet*, -ta,² a València (Sanelo, p. 191a; Escrig) i en alguns punts extrems del català occidental (*AlcM*); aquest diccionari cita del castellanenc Pasqual Tirado: «De la polida caixa a on dorm reposat en la *queta* companyia d'armonies i dolçors»; cf. *quedo*, en StVicentf, «lo poll, ⁶⁰

si veu lo millà, tantost se amagarà. E lo fadrí, si veu lo lop, *quedo* estarà» (*Sermons* III, 52.7), que difícilment pot ser un castellanisme; diminu. *quetet* en Escrig. L'antic *quet*, -da, continua a més en *queda* (substantiu), nom d'un toc de campana (infra). Són derivats de *quet*, -da: *aquedar*, *quedar*, *quedament* (infra). Notem a més oc. ant. *quet*, -da 'quiet, tranquil': «E l'aura fo clara e *queda* / Que no fe vent ni pauc ni gran» (en rima amb *drap de ceda*, citat per PSW de Guillem de Barra), i «Tant parlero ensemble, tro que lo jorns es *quetz*» (*Croizada Albig.*, 8105) etc.; *quedament* «sans bruit» (PDPF).

DERIV.: *Quietament* [*Tirant*, ed. Ag. III, 229; Lacav. 1696; Belv. 1805; Lab. 1840]. *Quietud* [1599 «--- viure ab molta *quietud*, pau y concòrdia ---» (*CoDoACA* XLI, 376); doc. de 1631; «per a fer y stablir en ella leys necessàries, y conuenients a la custòdia, govern, y *quietud* de dita Prouincia» (1632, *Pràctica, forma, y stil, de celebrar corts generals en Catal.*, Bna., p. 3); *DTo*. 1647; «Tot lo regne està en gran *quietud*» (Lacav. 1696);³ exemples de NOLLER, Maragall, JRuyra en *AlcM*; «--- la misteriosa / *quietud* que reyna dins la vall tranquilla» (1873, Costa i Llobera, ed. II. Cat., p. 15, v. 11); la frase pop. *el camp de la quietud* 'fossar, cementiri' (*DAG.*)]. *Quietació*, ant. [1418]. *Quietó*, deriv. diminu., *quietonet*, com a equivalent del cast. *quietecito*, segons *DAG*.⁴ *Aquietar* [*quietar*, en Cauliach, a. 1492, i en doc. de 1579 al costat d'*aquietar*: «dits magnífics consellers cap y quint per *aquietar* dit avalot» (*Man. Ardits* v, 194), «li fessen pler de *quietar* aquell remor» (ib.), «*quietaren* dita gent» (ib.); Lacav. 1696; Belv. 1803 etc.]; veg. a més *aquedar* (infra). *Aquietament* [Belv. 1803; Lab. 1839; «Vora la mar inquieta *aquietadora*» (Maragall, *Vistes al Mar*)].

Són més cultes: *Quietisme*, doctrina mística que començà a la segona meitat del S. xvii [Lab. 1840], 'inacció, apatia' (*DFa.*); notem el seu ús com a terme de psicoanàlisi: «M. Klein va veure ben aviat en el tracte amb els infants neuròtics i psicòtics que l'ansietat podia tenir una figuració negativa, que podia expressar-se amb un no-res de la conducta, des del no-joc del nen, des del *quietisme*, des de la no-paraula fins a una fantasia inconscient generadora d'ansietat» (*Revista Cat. de Psicoanàlisi* I, 1984, 24). *Quietista* [Lab. 1840].

Aquiescència [Lab. 1839], derivat culte del ll. *acquiescere* 'descansar, lliurar-se al repòs', 'consentir aquietament'; *acquiescent*. *Quiescent*, del part. pres. de *quiescere*; *quiescència*; termes sobretot de gramàtica hebraica, aràbiga, semítica.

És duplicat de *quiet*, per via popular, *quet*, -da 'quiet, tranquil', ant. [Desclot, Muntaner, JRoiç etc.], avui dial. (f. *queta*), veg. supra. Notem que el topònim *Senquet* a Beranui (Ribag.) s'explica per SIGNUM QUIETUM 'campana callada'.

Quedament ant. 'quietament, silenciosament' [Muntaner «cascú *quedament* lleixà anar la gúmena en mà» (*Cròn.*, cap. 285, VIII, 48.7); *Alcoati* «E can serà la obra acabada, cerca logar en què jaga el malalte *que-*